

GRADUAAT IN DE ACCOUNTING ADMINISTRATION

SAMENWERKINGSVERBAND PXL-LEVEL 5

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

26 APRIL 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	10
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	11
2.5	Eindoordeel.....	12
3	Beoordelingsproces	13
4	Overzicht oordelen	14
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	15
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	16
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie	17
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	18
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	19

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in de accounting administration gevalideerd op 25 juni 2018.

De nieuwe graduaatsopleiding in de accounting administration aangeboden door Hogeschool PXL telt 120 studiepunten. De visitatiecommissie (hierna commissie) stelt vast dat de vormgeving en uitwerking van de opleiding tot stand zijn gekomen door intense samenwerking tussen het werkveld, de studenten en de medewerkers van het departement PXL-Business en PCVO Limburg. Het graduaat in de accounting administration wordt ingevoerd in de organisatiestructuur van PXL en krijgt de nodige ondersteuning om een antwoord te bieden op de maatschappelijke vraag naar wendbare, administratieve business talenten met een brede bedrijfskundige en financiële kennis. De verwevenheid met het werkveld die ontstaan is in de opleiding Boekhouden van PCVO Limburg wordt meegenomen in de ontwikkeling van de nieuwe graduaatsopleiding, alsook de traditie inzake avondonderwijs, de praktijkgerichtheid en de eindproef in de vorm van een project. Steunend op het nieuwe beroepsprofiel en de nieuwe domeinspecifieke leerresultaten (DLR) voor het graduaat in de accounting administration, zet PXL met de X-factor¹ in op het afleveren van excellente professionals. Dit doen ze o.a. door in de nieuwe opleiding sterk in te zetten op werkplekleren, waardoor deze opleiding onmiddellijk inzetbare junior-collega's op de arbeidsmarkt brengt.

De opleiding heeft de DLR omgezet in opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) waarin goed gekozen vakinhoudelijke klemtonen duidelijk tegemoetkomen aan de actuele professionele eisen. De beoogde competenties zetten in op het vormen van daadkrachtige en stressbestendige professionals, waarbij voldoende aandacht uitgaat naar de actuele digitalisering en het operationeel trainen van de communicatieve vaardigheden bij studenten. Ruim een derde van de opleiding bestaat uit werkplekleren. De uitgesproken beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding speelt goed in op de verwachte instroom. De inhoudelijke componenten van de opleiding, het werkplekleren en het stimuleren van de onderzoekende houding via de graduaatsproef borgen volgens de commissie het niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur.

De commissie is ervan overtuigd dat Hogeschool PXL een sterk onderwijsconcept heeft met focus op authenticiteit, een studentgecentreerde aanpak en maximale ontwikkelingskansen voor alle studenten. Mede vanuit deze visie heeft het werkplekleren vorm gekregen. De werkplekscan en het opzet van begeleiding en beoordeling zorgen ervoor dat het realiseren van de OLR nauwgezet wordt gemonitord. De commissie is tevreden over de uitgestippelde intakeprocedure en het aangepaste aanbod dat voor de student zal worden voorzien. De commissie vindt het positief dat de opleiding de adviezen van het werkveld en de studenten (binnen de hogeschool junior-collega's genoemd) opneemt in de verdere uitwerking van het programma. In navolging daarvan zal ingezet worden op nieuwe software, communicatie en arbeidsbereidheid en -rijpheid. Door de opleiding aan te bieden in een dag- en een avondtraject wordt goed ingespeeld op de verschillende doelgroepen. In de verschillende trajecten worden de horizontale en verticale verbanden goed bewaakt. De commissie vindt het positief dat de opleiding blended learning sterk integreert in haar programma. De opleiding staat voor een uitdaging om de instrumenten en contextvoorwaarden die noodzakelijk zijn om het programma en de leeromgeving kwaliteitsvol te implementeren tijdig uit te werken.

¹ De X-factor omhelst vier statements: (em)passie, ondernemend & innovatief, (internationaal) samen(net)werking, multi- & disciplinariteit.

Op basis van het dossier en het gevoerde gesprek is de commissie positief over het vooropgestelde beleid ten aanzien van de evaluatie van het gerealiseerde niveau. De werkplekscan, de driehoeksgesprekken en het portfolio zullen de evaluatie van het werkplekleren transparant maken. De goede afstemming van het evaluatiebeleid op het onderwijsconcept en de duidelijke mix van evaluatievormen (zoals opgelijst in de evaluatiematrix) zullen bijdragen aan de validiteit en betrouwbaarheid van de evaluatie van alle opleidingsonderdelen. De opleiding heeft nog heel wat werk voor de boeg in het realiseren van het vooropgestelde beleid en toont duidelijk aan dat het werkveld betrokken zal worden bij de evaluatie en ontwikkeling van de beoordelingscriteria. Voor het uitwerken van de beoordelingscriteria en de bijhorende beheersingsniveaus kan de opleiding rekenen op horizontale transfer vanuit andere opleidingen en coaching vanuit PXL, zodat hierin snel de nodige vooruitgang gemaakt kan worden.

De opleiding kan steunen op het sterke kwaliteitszorgsysteem van Hogeschool PXL, dat reeds aangepast werd aan de eigenheid van het graduaatsniveau. De commissie heeft vertrouwen in het team dat met de realisatie van dit plan een boeiende opleiding kan neerzetten.

De commissie die de aanvraag van het samenwerkingsverband PXL-Level 5 voor de opleiding graduaat in de accounting administration heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- Aandacht te besteden aan de formulering van de doelstellingen van alle OLOD's, met de bedoeling ze concreter en duidelijker te maken en het behoud van niveau 5 nauwlettend te bewaken.
- Te streven naar een verhoging van de authenticiteit van simulatieopdrachten in samenwerking met het werkveld.
- Meer in te zetten op begeleiding van de studenten bij de ontwikkeling van soft skills in semester 1.
- De leerlijn onderzoekend handelen duidelijker uit te werken en zichtbaar te maken doorheen de opleiding.
- Een duidelijk actieplan op te stellen voor de verdere concrete uitwerking en invulling van het programma en de leeromgeving en van het evaluatiebeleid, de beoordelingscriteria en de beheersingsniveaus; daarbij afspraken te maken over timing en verdeling van verantwoordelijkheden binnen het team.
- Professionalisering van de lectoren op inhoudelijk vlak te stimuleren ten einde de snelle evoluties in het werkveld een stap voor te blijven.
- Observatieformulieren voor werkplekleren verder uit te werken met gedragsindicatoren op de verwachte beheersingsniveaus en hierin ook de soft skills op te nemen om de evaluatie ervan te formaliseren en de objectiviteit te garanderen.

Den Haag, 26 april 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding graduaat in de accounting administration van het samenwerkingsverband PXL-Level 5,

Antonia Aelterman
(voorzitter)

Katrien Goossens
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De commissie stelt vast dat PXL met deze opleiding tegemoetkomt aan de maatschappelijke nood aan kwalitatieve, onmiddellijk inzetbare administratieve professionals. Het beroep van boekhouder op niveau 5 is erkend als knelpuntberoep. De sector krijgt sommige vacatures moeilijk ingevuld en ziet een groot potentieel in de toekomstige gegradueerden in de accounting administration. In de heldere missie en visie van deze opleiding staan kwaliteit en samenwerking met het werkveld centraal. Daartoe installeerde Hogeschool PXL een organisatiestructuur waardoor de betrokkenheid van het werkveld wordt bestendigd. Dit blijkt concreet uit het overleg met werkveld en alumni en uit de vertegenwoordiging van het werkveld in de opleidingsraad. De opleidingsraad is het hoogste orgaan in een cluster van opleidingen. Deze nieuwe opleiding maakt deel uit van de cluster Finance & management. De opleidingsraad wordt voorgezeten door een externe voorzitter afkomstig uit het betrokken werkveld. Het ontwerp en de inhoud van het curriculum, de aandacht voor de digitaliseringsgolf in de sector en de organisatie van het werkplekleren werden in de werkveldcommissie en door de alumni positief onthaald. Verder zal het werkveld structureel betrokken blijven bij de ontwikkeling en de realisatie van de opleiding. Vanaf de start van de opleiding zal ook een studentencommissie worden opgericht.

De opleiding vertrekt vanuit de DLR voor de omschrijving van OLR. Deze zijn ingekleurd met karakteristieken van de X-factor en houden rekening met de missie van Hogeschool PXL en de visie van de opleiding. Hierbij draagt de opleiding *duurzaamheid* hoog in het vaandel. De OLR worden omschreven als competenties en geclusterd in verschillende rollen. Hierbij onderscheidt de opleiding de rol van de administrator, informatieverstrekker, ondernemende teamplayer en levenslang lerende.

De vertegenwoordiger uit het werkveld bevestigt de nood aan administratief, bedrijfskundig talent, dat zich blijvend wendbaar opstelt in de snel evoluerende sector. Dankzij deze nieuwe opleiding hoopt het werkveld de vacatures beter te kunnen invullen. De sterke betrokkenheid van het werkveld bij de vormgeving en realisatie van de opleiding zorgt voor een onderwijsvorm op maat van de beoogde doelgroepen. In zij die leren door te doen, onderscheidt PXL 5 doelgroepen, die toegang zullen krijgen tot de opleiding:

- De generatiestudenten
- De heroriënteerders vanuit de bacheloropleidingen
- De werknemers uit de sector
- De werkenden die nog niet werken in de sector
- De werkzoekenden

Door de continue interactie met het werkveld kan de opleiding ingaan op de concrete noden van dit werkveld, maar ook op deze van de studenten, om zo samen de stap naar het hoger onderwijs kleiner te maken en direct inzetbare business talenten op te leiden. Op hogeschoolniveau werd bepaald dat kandidaat-studenten die competenties hebben ontwikkeld buiten het hoger onderwijs een getuigschrift van eerder verworven competenties (EVC) kunnen bekomen en daarmee ook vrijstellingen voor (delen van) opleidingsonderdelen. Het is de bedoeling dat dit gefaciliteerd zal worden per opleiding door een opleidingsspecifieke EVC-procedure te ontwikkelen die afgestemd is op de eigenheid van de opleiding. Voor het werkplekleren kunnen kandidaten deelvrijstellingen bekomen. Daarnaast erkent de hogeschool ook EVK.

Het internationaal perspectief van de opleiding zal nog verder ontwikkeld worden onder meer via de uitbreiding van internationale contacten, via Businet en Chain 5. Zo wil de opleiding internationale benchmarking en werkplekleren in een internationale context mogelijk maken.

Overwegingen

De commissie vindt de OLR nauw aansluiten op de DLR en de accenten zichtbaar. De commissie is positief over de heldere missie en visie van de opleiding. Het programma is duidelijk tot stand gekomen in overleg met het werkveld en de huidige cursisten en komt tegemoet aan de actuele eisen. Tijdens het gesprek worden het belang van en de aandacht voor verschillende boekhoudkundige programma's, soft skills en communicatie krachtig gemotiveerd. De commissie waardeert de integratie van de doelstellingen rond communicatie in alle opleidingsonderdelen. Naar aanleiding van de vraag van de commissie naar de nood aan kennis over recht, erkent het werkveld het belang van de rechtsvakken als basis om de studenten inzicht te geven in de structuur van boekhouden en administratie. De commissie waardeert dat de opleiding de werkplekken zal screenen om het realiseren van de competenties via het werkplekleren mogelijk te maken. De commissie vindt het passend dat in dit kader ook de soft skills zullen aangepakt worden. De commissie vraagt de opleiding waakzaam te blijven voor het behoud van niveau 5, door voldoende concrete en haalbare leerdoelen te formuleren. Voor de commissie is het duidelijk dat de opleiding het internationaal perspectief in de toekomst verder vorm wil geven.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het programma van de opleiding omvat 120 SP en wordt aangeboden in een dag- en avondtraject, waarbij het avondtraject zich richt op werkenden. Het dagtraject bevat twee trajectschijven, elk opgedeeld in twee semesters. Het eerste semester wordt opgesplitst in twee kwartalen. Het curriculum van het avondtraject is volledig identiek aan het dagtraject, maar wordt gespreid over drie trajectschijven.

Voor de uitwerking van het programma heeft Hogeschool PXL een didactisch concept ontwikkeld dat steunt op drie belangrijke principes: authenticiteit, studentgecentreerdheid en maximale ontwikkelingskansen. Voor het authentiek onderwijs onderscheidt men (A) ontwikkelen van disciplinaire bouwstenen, (B) het werkveld verkennen, (C) projectmatig werken, (D) participeren in de praktijk, en (E) praktijkgericht onderzoeken. Bij de clusters A en B worden steeds flankerende opleidingsonderdelen voorzien die just-in-time worden aangeboden. Het werkplekleren (D) met 39 SP en de graduaatsproef (E) met 4 SP zijn de meest doorgedreven vormen van authentiek onderwijs. "Studentgecentreerd" betekent hier dat de externe sturing geleidelijk wordt afgebouwd doorheen de opleiding, er rekening wordt gehouden met het instaprofiel van de student en aangepaste begeleiding voorzien wordt. De opleiding vangt aan met een intakegesprek. Daarbij zullen er taaltesten en testen rond arbeidsattitude worden afgenomen. Op basis daarvan wordt een passend opvolgingstraject voor de student opgesteld. In het gekozen traject heeft de student zijn eigen leerproces in handen door de actieve rol die hij opneemt binnen het werkplekleren en wordt hij gecoacht door een leer- en een werkplekcoach. Voor de werkende student zal het aantal dagen werkplekleren op maat bepaald worden. Flankerend aan het werkplekleren krijgen de studenten opdrachten. Vanuit het principe "maximale ontwikkelingskansen" heeft iedere student een leercoach, wordt iedere student ondersteund door laagdrempelige studentenbegeleiding en ligt de nadruk op persoonlijke leerwegen en ICT als motor van een krachtige leeromgeving.

De commissie stelt vast dat dit onderwijsconcept voor de graduaatsopleiding in de accounting administration concreet is uitgewerkt. De inhoud voor de opleiding zijn geclusterd in drie pijlers: Accountancy & fiscaliteit, Communicatie, administratie & ICT en Recht. De pijler Recht wordt een combinatie van economisch en burgerlijk recht, met een klemtoon op de relevante aspecten voor de accounting administrator. Deze pijlers worden geïntegreerd in een vierde pijler: Professioneel werken. Hierdoor wordt de horizontale samenhang versterkt en alleen die kenniselementen die bruikbaar zijn in de beroepstaken op dat moment worden aangebracht. De pijler Professioneel werken bestaat uit een aantal simulatieprojecten en de opleidingsonderdelen Werkplekieren, Graduaatsproef en Topics in accounting administration. In deze uitgesproken praktijkcomponent kan de student naast de professionele context ook inzetten op levenslang leren via professionele activiteiten rond recente ontwikkelingen. Bovendien hebben de studenten de mogelijkheid om het werkplekieren in het laatste semester uit te voeren in een internationale omgeving in Vlaanderen en/of in het buitenland. De verticale samenhang over de trajectschijven heen uit zich in de graduele competentieopbouw en de leerlijnen onderzoekend handelen, ondernemend handelen en internationaal en intercultureel handelen. Deze leerlijnen maken de koppeling naar de X-factor in het onderwijsbeleid van PXL. Hiermee wil de opleiding een krachtige leeromgeving neerzetten waarin de studenten veel leerkansen krijgen om te werken aan hun X-factorcompetenties.

Uit de competentiematrix blijkt dat alle OLR afgedekt zijn door het geheel van de opleidingsonderdelen. Om te weten welke OLR kunnen worden ontwikkeld op de werkplek, zal op elke potentiële werkplek een werkplekscan worden uitgevoerd. Op basis van deze scan labelt de opleiding de werkplek, bijvoorbeeld een werkplek waar een beperkt aantal OLR versus een werkplek waar alle OLR geïntegreerd kunnen worden ontwikkeld. Op die manier kan voor elke student worden gegarandeerd dat de werkplek of combinatie van werkplekken hem in staat stelt de vereiste OLR te verwerven. De opleiding is zich bewust van de noodzaak aan co-creatie met het werkveld om werkplekieren tot stand te brengen en wil inzetten op een evenwichtige relatie en duidelijke communicatie tussen de drie partners (student, werkplekcoach en leercoach). De studenten worden na het eerste semester geleidelijk in het werkveld binnengebracht. De opleiding heeft de intentie om via de verkenning van het werkveld en via de ontwikkeling van de arbeidsattitude, in te zetten op voldoende arbeidsbereidheid en arbeidsrijpheid én voldoende zelfkennis bij de student om zo het werkplekieren succesvol te laten verlopen. Daarnaast organiseert Hogeschool PXL professionaliseringsactiviteiten voor de werkplekcoaches in een open aanbod. Vanaf 2019-2020 zal dit een structureel aanbod worden met deelnameverplichting.

Hogeschool PXL zet ook in de graduaatsopleidingen in op onderzoekscompetenties en heeft hiertoe een ondersteunend beleid uitgewerkt voor de opleidingen. Voor de graduaatsproef lossen studenten op een onderzoekende manier stapsgewijs een probleem uit de beroepspraktijk op. De onderwerpen worden aangeleverd door studenten in samenspraak met de werkgever/werkplek, door externe opdrachtgevers komende van de werkplekken waarmee de opleiding samenwerkt of door de onderzoekscentra van de hogeschool. Daarbij zet de opleiding sterk in op begeleiding en het stapsgewijs doorlopen van de probleemanalyse en het probleemoplossingsproces. Het vertrekpunt voor de graduaatsproef is steeds de optimalisatie van een bestaand administratief proces in een financiële omgeving waarmee de junior-collega tijdens het werkplekieren reeds in contact kwam.

Het team dat instaat voor de realisatie van de opleiding bestaat uit lectoren met zowel pedagogische als vakinhoudelijke bekwaamheid. Het personeel dat ingezet zal worden voor deze nieuwe graduaatsopleiding komt uit de bestaande opleidingen Boekhouden van PCVO Limburg en de professionele Bachelor in het Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Accountancy-fiscaliteit van Hogeschool PXL. Deze lectoren verzorgen niet enkel de flankerende opleidingsonderdelen, maar worden ook ingezet als begeleider van het werkplekieren (leercoach).

Dit zorgt ervoor dat alle lectoren (ook zij die fulltime lesgeven) voeling hebben met het werkveld, waardoor inhoudelijke afstemming tussen het werkplekleren en het flankerend onderwijs mogelijk is en de inhoud actueel blijven.

Hogeschool PXL voert een proactief en daadkrachtig beleid teneinde de integratie en professionalisering van de nieuwe medewerkers uit de CVO's optimaal te laten verlopen. Reeds voorafgaand aan de integratie van de graduaatsopleidingen in de hogeschool wordt een aantal professionaliseringstrajecten uitgerold. Zo volgen de coördinatoren van de graduaatsopleidingen van PXL een maandelijkse graduaatscoaching en doorlopen ze een opleidingstraject rond coachend en participatief leidinggeven. Ook voor de lectoren wordt er voorzien in een professionaliseringsaanbod nog vóór de start van de graduaatsopleiding waar coaching, evaluatie en samenwerking met het werkveld centraal staan en onderwijskundige en vakinhoudelijke deskundigheid worden versterkt en verdiept. Verder komt er een kick-off waarin het onderwijsbeleid en de organisatie en werking van PXL worden toegelicht en kunnen er ook teamgerichte navormingen opgezet worden.

De commissie stelt vast dat de opleiding inzet op een krachtige leeromgeving met rijk leermateriaal in alle opleidingsonderdelen. Wat de materiële voorzieningen betreft krijgen de graduaatsstudenten toegang tot alle faciliteiten die Hogeschool PXL aanbiedt. Momenteel wordt in PXL nagegaan wat de noden zijn van iedere opleiding, zodat iedere opleiding een eigen ruimte krijgt en de middelen om authentieke situaties te simuleren. In de PXL-bibliotheek kunnen studenten studiemateriaal terugvinden en zijn elektronische databanken en tijdschriften toegankelijk. Op de campus en in de bibliotheek zijn ook ruimtes voorzien voor groepswork. Studenten kunnen tegen een voordelig tarief een laptop aankopen met de domeinspecifieke software. Daarbij kunnen ze gebruikmaken van de ICT-ondersteuning van de laptopdienst. Het dag- en het avondtraject zijn gehuisvest in de gebouwen van Hogeschool PXL op Campus Elfde Linie. Op deze campus zijn ook de bachelor- en graduaatsopleidingen van de departementen PXL-Business en PXL-Digital gehuisvest. Buiten de ingeroosterde contactmomenten blijft de infrastructuur toegankelijk. Wat de studiebegeleiding betreft zal men gaan voor een integrale begeleiding die duidelijk wordt beschreven en verdeeld over drie verschillende niveaus (in de opleiding, op de campus en extern). Hierin wordt zowel aandacht besteed aan psychosociale ondersteuning als aan de studieloopbaanbegeleiding van de studenten. Verder verklaart Hogeschool PXL op eer dat er voldoende middelen en personeel ingezet zullen worden voor het realiseren van de opleiding.

Overwegingen

De commissie vindt de ordening van de opleidingsonderdelen in vier pijlers erg zinvol en de spreiding van het programma over vier semesters (dagtraject) of zes semesters (avondtraject) aantrekkelijk voor de verschillende doelgroepen. Het authentiek onderwijs is competentiegericht en samenhangend opgebouwd en voldoet ruimschoots aan de decretale bepaling van 1/3 werkplekleren. De commissie stelt vast dat het werkplekleren vorm krijgt vanuit een duidelijke visie, met veel aandacht voor authentiek leren op de werkplek, voldoende aandacht voor een geleidelijke opbouw en co-creatie tussen opleiding, werkveld en student (junior-collega).

De commissie oordeelt dat de opleiding tegemoetkomt aan het vooropgestelde concept van studentgecentreerd leren. De commissie is tevreden over de duidelijke uitwerking van de intakeprocedure om op die manier maatwerk aan te bieden en de juiste werkplek te voorzien. De commissie heeft tijdens het toelichtende gesprek een duidelijker beeld gekregen van de simulatieopdrachten en heeft ervaren dat blended learning voor deze opleiding een evidentie is. Wel mist de commissie nog een duidelijke uitwerking van de leerlijn onderzoekend handelen doorheen het curriculum. Hoewel dit aspect zeker in de opleiding en op de werkplek aan bod komt, wordt deze leerlijn te weinig geformaliseerd. Het is wenselijk dat het onderzoekend handelen duidelijker zichtbaar wordt gemaakt in de studiefiches, aan de hand van concrete cases, inhouden of methodieken.

De commissie vraagt bovendien om de gedragsindicatoren nog verder uit te werken zodat het te realiseren eindniveau voor alle leerlijnen duidelijk wordt weergegeven.

De werkplekscan en de mogelijkheid om verschillende werkplekken te combineren, zullen de afdekking van de OLR in het werkplekleren mogelijk maken. De commissie is positief over de opleidingen voor coördinatoren en onderwijzend personeel van PXL en over de specifieke vorming voor de werkplekcoaches. Wel vindt de commissie het nuttig om ook in te zetten op inhoudelijke professionalisering van het team om in de snel evoluerende context toch steeds een stapje voorop te blijven. Verder is de commissie heel positief over het integrale studentenbegeleidingsmodel van Hogeschool PXL, de psychosociale ondersteuning en de studieloopbaanbegeleiding voor de graduaatsstudenten. Voor de specifieke begeleiding in de opleiding zelf mist de commissie nog een concrete uitwerking van het ontwikkeltraject voor soft skills en een alternatief plan voor studenten die nog niet klaar/rijp zijn.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Het evaluatieplan van de opleiding is geënt op het evaluatiekader van Hogeschool PXL, waarin de visie m.b.t. evaluatie en beoordeling van het beoogde eindniveau geschetst wordt. Het evaluatiebeleid wordt vertaald in tien bruikbare richtlijnen voor de opleiding. De toepassing van deze richtlijnen op alle opleidingsonderdelen wordt bewaakt door een toetscoördinator en een interne toetscommissie. De geplande acties om op opleidingsniveau de transparantie, validiteit en betrouwbaarheid van de evaluatie te verhogen, worden toegelicht tijdens het gesprek met de commissie. De geplande trainingssessies voor werkplekcoaches, het opstellen van heldere evaluatieformulieren met duidelijke beoordelingscriteria en bijhorende beheersingsniveaus, de goede mix van evaluatievormen, het vier-ogenprincipe en een studieleidraad per opleidingsonderdeel maken deel uit van de uitwerking van het evaluatiekader voor deze graduaatsopleiding. De matrix van de evaluatievormen in de opleiding is voorhanden en geeft aan dat de toetsvormen aangepast zijn aan de werkvormen. Ook het evaluatiekader voor de graduaatsproef is reeds uitgewerkt.

De commissie verneemt dat de evaluatie van het werkplekleren zal gebeuren op basis van de observaties van de werkprestaties van de student en het portfolio werkplekleren. Het evaluatiegesprek voor werkplekleren is een driehoeksgesprek dat tussen de student, de werkplekcoach en de leercoach aan het einde van het opleidingsonderdeel plaatsvindt. In dit gesprek worden ook de verslagen van voorafgaande functionerings- en ontwikkelingsgesprekken meegenomen. Daarnaast wordt het portfolio in rekening gebracht dat bestaat uit een logboek en een reflectie- en opdrachtenportfolio. Hierin zal de student zijn uitgevoerde opdrachten bijhouden en zijn persoonlijke en professionele groei weergeven en zodoende het behaalde eindniveau illustreren. De uitgevoerde opdrachten worden ook regelmatig op intervisiemomenten besproken. Om de kwaliteit van het werkplekleren te bewaken, worden afspraken gemaakt met de studenten, leercoaches en werkplekcoaches. Daartoe zullen beoordelingscriteria, rubrics en beslissingsbomen worden uitgeschreven, om zo de begeleiding en beoordeling van de student transparant te maken en alle leerlijnen in hun breedte en diepte te kunnen evalueren.

De evaluatie van de graduaatsproef gebeurt op basis van een rapport en een presentatie voor een jury, waarin de graduaatsproefbegeleider en een vertegenwoordiger uit het werkveld aanwezig zijn. In het gesprek wordt toegelicht dat er zowel voor het werkplekleren als de graduaatsproef concrete beoordelingscriteria zullen worden uitgewerkt. De opleiding zal hierin ondersteund worden door de Dienst Onderwijs van Hogeschool PXL.

Overwegingen

De commissie is positief over de krachtlijnen van het globale evaluatiebeleid van PXL, dat richtinggevend is voor de uitwerking van het evaluatieplan van de opleiding. De opleiding heeft een toetscommissie, een matrix van evaluatievormen, een evaluatieplan en wordt goed gecoacht bij de uitwerking van de beoordelingscriteria en bijhorende beheersingsniveaus. De commissie is ervan overtuigd dat de opleiding een goede mix van evaluatievormen hanteert om in de verschillende pijlers tot een betrouwbaar oordeel te komen. De X-factor en de drie componenten van de onderwijsvisie zijn aanwezig in het evaluatieplan. De commissie heeft vertrouwen in het plan voor de evaluatie van soft skills. Wel vraagt de commissie extra aandacht voor uitwerking van de beoordelingscriteria voor alle OLOD's. Het is positief dat de opleiding kiest voor een duidelijke betrokkenheid van het werkveld bij de evaluatie van het werkplekleren en de graduaatsproef.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

De opleiding wordt geïntegreerd in het kwaliteitszorgsysteem van Hogeschool PXL waarin de PDCA-systematiek centraal staat. De opleiding zal vanaf nu tot de start in september 2019 werken aan de verdere operationalisering. Het huidige beleid van de hogeschool werd meegenomen als vertrekpunt bij de omvorming. Wanneer de opleidingscluster in 2021 een nieuw beleidsplan opstelt, zal de graduaatsopleiding een SWOT-analyse maken en op basis hiervan doelen en bijhorende acties formuleren ter verbetering van de eventuele vastgestelde aandachtspunten. De doelen van de graduaatsopleiding zullen dan geïntegreerd worden in het beleidsplan van de cluster.

De commissie verneemt dat vanaf 2019-2020 elke opleiding(svariant) van de Dienst Kwaliteitszorg jaarlijks de resultaten van de prestatie- en perceptiemetingen zal ontvangen. In de perceptiemetingen zal worden nagegaan welk beeld/perceptie een bepaalde doelgroep (studenten, personeel, alumni/werkveld) heeft over deelaspecten van het onderwijs of de opleiding in haar geheel. Voor de graduaatsopleidingen zullen in samenwerking tussen de graduaatsopleidingen en de Dienst Kwaliteitszorg nieuwe vragenlijsten worden ontwikkeld (in functie van de eigenheid van de opleidingen en de doelgroep). Alle perceptiemetingen worden afgenomen volgens het PXL-meetplan en zijn volledig anoniem. In het meetplan is opgenomen dat een opleiding zesjaarlijks een studietijdmeting doet. In het geval van een nieuwe opleiding wordt bij de (graduele) implementatie voor elke trajectschijf een meting gedaan, zodat meteen per opleidingsonderdeel kan nagegaan worden of de begrote en de werkelijke studietijd overeenkomen en eventueel maatregelen genomen kunnen worden om beide opnieuw met elkaar in overeenstemming te brengen. Via de prestatiemetingen zal de opleiding zicht krijgen op het aantal inschrijvingen, het studierendement, het diplomarendement, de studieduur (per in- en uitstroomcohort), de drop-out en internationalisering. De slaagcijfers per opleidingsonderdeel worden opgevolgd in de puntenrapportage zodat eventuele 'struikelopleidingsonderdelen' geïdentificeerd worden en gerichte acties ter verbetering ondernomen kunnen worden. Een ander belangrijk onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem is het betrekken van in- en externe stakeholders. Voor deze opleiding werd het werkveld tijdens het omvormingsproces meermaals betrokken en werden verschillende engagementen opgenomen in intentieverklaringen. Naast informele gesprekken werd het concept van de opleiding ook formeel afgetoetst tijdens een werkveldcommissie.

De werkveldcommissie wordt structureel verankerd in de kwaliteitswerking van de opleiding en zal regelmatig samenkomen om de verdere ontwikkeling van de opleiding mee vorm te geven. Ook de studenten werden betrokken in het omvormingsproces. Zij zullen structureel betrokken blijven, o.a. in de vorm van een studentencommissie.

Overwegingen

De commissie is positief over wat ze hoort over het sterk uitgewerkte model van (interne) kwaliteitszorg binnen Hogeschool PXL. Dit model vertrekt van de PDCA-werkwijze en werd uitgewerkt in een stappenplan, dat geconcretiseerd dient te worden in een actieplan in functie van deze graduaatsopleiding. Er is reeds één jaar voor de start van de opleiding een opleidingscoördinator aangesteld en in training gegaan. Dit komt volgens de commissie de integratie van de opleiding zeker ten goede. Voor wat de realisatie van de opleiding betreft, zal het team duidelijk een versnelling hoger moeten schakelen om alle concepten binnen de resterende tijd op punt te zetten. De commissie vindt de planning van de perceptie- en prestatiemetingen bevorderlijk voor de kwaliteit van de nieuwe opleiding. Wel vraagt ze voldoende aandacht te besteden aan de concrete uitwerking van het actieplan en hierbij in te zetten op een strakke timing.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding graduaat in de accounting administration voldoende.

De commissie is over alle generieke kwaliteitswaarborgen heen positief over het voorgestelde plan voor de opleiding. Hoewel de integratie van de ondersteunende kaders van Hogeschool PXL in deze opleiding nog niet volledig is afgerond, heeft de commissie vertrouwen in dit team. De opleiding heeft een goed beeld van de verdere vertaling van het algemene PXL-beleid naar de specificiteit van de graduaatsopleiding, maar heeft nood aan een strakke en concrete planning voor de uit te voeren acties. De commissie heeft vertrouwen in de lectoren en is ervan overtuigd dat deze opleiding, mede dankzij de horizontale transfer vanuit de andere graduaatsopleidingen, het vooropgestelde plan zal realiseren. De commissie is overtuigd van de gemaakte keuzes in het kader van het beoogde eindniveau, de onderwijsleeromgeving met werkplekieren, de op niveau 5 toegesneden werk- en onderwijsvormen, de professionalisering van de lectoren en de flexibiliteit van de opleiding. De commissie ziet concrete samenwerking tussen de betrokken partners en voldoende enthousiasme en linken met het werkveld om een sterke en kwaliteitsvolle graduaatsopleiding in de accounting administration neer te zetten. Wel vraagt de commissie extra aandacht voor de uitwerking van de leerlijn onderzoekend handelen. De commissie beveelt ook aan om, gezien het werk dat nog op de plank ligt, een duidelijke verdeling van de taken binnen het team voorop te stellen.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 4 februari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 4 februari 2019 om 10 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Griet Beerten;**
- **Kerry Cuypers;**
- **Tine Aelter;**
- **Christel Pouls;**
- **Robbin Snijers;**
- **Ronnie Buckinx.**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 4 februari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 26 april 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	Hogeschool PXL
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Elfde-Liniestraat 24, B-3500 HASSELT www.pxl.be pxl@pxl.be + 32 (0) 11 77 55 55
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Veronique Janssen, Diensthoofd Kwaliteitszorg
Partner samenwerkingsverband	PCVO Limburg
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Elfde-Liniestraat 26, B-3500 HASSELT + 32 (0) 11 77 51 00 pcvolimburg@limburg.be www.pcvolimburg.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in de accounting administration
Afstudeerrichtingen	-
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in de accounting administration
(Delen van) studiegebied(en)	Handelswetenschappen en bedrijfskunde
ISCED benaming van het studiegebied	04 Business, administration and law
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Hasselt
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Boekhouden
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	Bachelor in het Bedrijfsmanagement afstudeerrichting Accountancy-fiscaliteit

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde maakt de verkoopfacturen en creditnota's op. De gegradueerde onderneemt de nodige acties in het kader van het debiteurenbeheer.
2. De gegradueerde voert betalingen uit binnen de eigen bevoegdheid voor goedgekeurde bewijsstukken. De gegradueerde onderneemt de nodige acties in het kader van het crediteurenbeheer en de voorraadadministratie.
3. De gegradueerde heeft inzicht in de totstandkoming van een verkoopprijs met inbegrip van de berekening van een kostprijs. De gegradueerde heeft inzicht in de bouwstenen van budgettering en volgt de bestaande budgetten mee op.
4. De gegradueerde codeert en verwerkt de documenten in het aankoop-, verkoop-, financieel- en divers dagboek, houdt de analytische boekhouding bij en doet de afstemmingscontrole met de onderliggende bewijsstukken.
5. De gegradueerde houdt de onderliggende databanken van de boekhoudsoftware up-to-date. De gegradueerde werkt vlot met de courante boekhoud- en kantoorsoftware.
6. De gegradueerde bereidt fiscale dossiers en controles voor en levert de nodige informatie aan het sociaal secretariaat. De gegradueerde doet de btw-aangiftes en -reconciliaties.
7. De gegradueerde bereidt de proef- en saldibalans en de jaarrekening voor in functie van de periodieke en jaarafsluiting. De gegradueerde doet de courante inventarisboekingen en de centralisatie.
8. De gegradueerde communiceert op doeltreffende wijze over de eigen werkzaamheden in functie van de boekhouding.
9. De gegradueerde maakt gestandaardiseerde rapporten en analyses op vraag van het management en volgt administratieve dossiers op.
10. De gegradueerde werkt teamgericht in een multidisciplinaire, interculturele en/of internationale beroepsomgeving.
11. De gegradueerde onderhoudt het eigen deskundigheidsniveau door de recente ontwikkelingen en de wetgeving eigen aan de sector op te volgen en is business compliant.
12. De gegradueerde handelt deontologisch correct, respecteert interne en externe procedures, is alert voor fraude en is zelfkritisch.

Datum validatie: 25 juni 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Antonia Aelterman (*voorzitter*) (1951) studeerde aan de Universiteit Gent en promoveerde er in 1995 tot doctor in de pedagogische wetenschappen. Zij was hoofddocent en opleidingsvoorzitter van de specifieke lerarenopleiding aan de Universiteit Gent tot haar pensionering op 30 september 2013. Zij was voorzitter en lid van de werkgroep lerarenopleiding van de VLIR en nam deel aan diverse stuurgroepen voor beleidsondersteuning van het departement onderwijs. Zij was regelmatig lid van visitatiecommissies van VLIR, VLHORA en VLUHR en was voorzitter van de visitaties universitaire lerarenopleidingen in Nederland in 2014-2015. In 2016-2017 was ze in opdracht van de NVAO één van de voorzitters die de instellingsreviews in Vlaanderen hebben begeleid.

Koen Bollaert (*commissielid*) (1970) studeerde wijsbegeerte, moraalwetenschappen en lerarenopleiding aan de Universiteit Gent. Hij gaf les in het secundair onderwijs. In 2002 werd hij directeur in het KTA GITO-Merelbeke. Onder zijn leiding nam de school deel aan innovatieve projecten. Sinds 2011 werkt hij als pedagogisch begeleider in het volwassenenonderwijs en later in het secundair onderwijs. Momenteel coördineert hij als pedagogisch adviseur een multidisciplinair team dat strategische beleidsplannen maakt op het kruispunt van infrastructuur en pedagogie. Koen publiceerde over de overgang BaO – SO, een professionaliseringsbeleid op school en duaal leren. Hij is actief in commissies en raden van bestuur (VLOR, RTC, ...).

Silvia Bal (*commissielid*) is adviseur in Performance Improvement bij DRV Accountants & Adviseurs en zelfstandig ondernemer bij Ascenso. Zij ondersteunt MKB ondernemers met bedrijfskundige vraagstukken, zoals strategische visie, cultuurverandering, HR en financieringsvraagstukken. Daarvoor heeft zij ruim 30 jaar in de financiële sector gewerkt waarvan de laatste 10 jaar in diverse directieposities. Bij Rabobank Het Markiezaat was zij van 2011 tot 2015 directievoorzitter en voorzitter van de kredietcommissie. Tevens is zij lid van de Raad van Toezicht bij Arduin en voorzitter van de auditcommissie.

Bert Vanderbeken (*student-commissielid*) is voormalig student HBO Associate Degree Marketing and Sales aan AP Hogeschool.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Pieter Caris**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Katrien Goossens**, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in de accounting administration samenwerkingsverband PXL-Level 5

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Bijlage 1: Domeinspecifieke leerresultaten
- Bijlage 2: Vergelijking van de opleidingsspecifieke leerresultaten met de domeinspecifieke leerresultaten
- Bijlage 3: Schematisch programmaoverzicht
- Bijlage 4: ECTS-fiches opleidingsonderdelen trajectschijf 1 en de opleidingsonderdelen om het eindniveau aan te tonen
- Bijlage 5: Verklaring op eer m.b.t. het inzetten van de voorziene middelen en personeel en overzichtstabel personeel
- Bijlage 6: Overzicht van de contacten met het werkveld i.f.v. werkpleklers en interne kwaliteitszorg en intentieverklaringen
- Bijlage 7: Onderwijs-, examen- en rechtspositiereglementen
- Bijlage 8: EVC- en EVK-procedure
- Bijlage 9: Vervoltraject Bachelor in het Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Accountancy-fiscaliteit
- Bijlage 10: Rapport in het kader van het kwaliteitstoezicht van de HBO5-opleidingen door de Commissie Hoger Onderwijs

Niet-verplichte bijlagen bij het informatiedossier

Generieke documenten Hogeschool PXL

- Geïntegreerde proef voor graduaatsopleidingen - graduaatsproef
- Evaluatiekader graduaatsopleidingen
- Leerlijn onderzoekend handelen op niveau 5
- Beleidstekst Werkpleklers in graduaatsopleidingen
- Evaluatie op de werkplek van werkpleklers binnen graduaatsopleidingen
- Beschrijving kwaliteitskenmerken
- Beschrijving PXL-model blended learning

Opleidingsspecifieke documenten

- Opbouw van het werkpleklers
- Competentiematrix

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

CVO	Centrum voor volwassenenonderwijs
DLR	Domeinspecifieke leerresultaten
ECTS	European Credit Transfer System
EVC	Eerder verworven competenties
EVK	Eerder verworven kwalificatie
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OLOD	Opleidingsonderdeel
OLR	Opleidingsspecifieke leerresultaten
PCVO	Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs
SP	Studiepunt

